

Šolsko leto
2013/2014

Programi za šole, skupine in družine v Botaničnem vrtu Univerze v Ljubljani

Univerza v Ljubljani

Botanični vrt
University of Ljubljana
Botanic gardens
Univerza v Ljubljani
Ljubljana

Alenka Marincek
Blanka Ravnjak
Nina Werbole

Ljubljana, avgust 2013

Univerza v Ljubljani

Botanični vrt
Univerze v Ljubljani
University of Ljubljana
Botanic Garden

PROGRAMI ZA ŠOLE, SKUPINE IN DRUŽINE V BOTANIČNEM VRTU UNIVERZE V LJUBLJANI. Šolsko leto 2013/2014

Izdal: Botanični vrt Univerze v Ljubljani

Zanj: dr. Jože Bavcon

Avtorji: Alenka Marinček, Blanka Ravnjak, Nina Werbole

Odgovorna urednica: Alenka Marinček

Avtorji fotografij:

David Bavcon: str. 42, 46, 50

Jože Bavcon: str. 3, 15, 17, 51 zgoraj

Monika Brilly: str. 21, 43

Alenka Lozej: str. 14, 53

Alenka Marinček: str. 45

Andrej Nemeč: str. 18, 51 spodaj

Blanka Ravnjak: str. 4, 5, 19, 24, 27, 31, 56

Tina Rupnik: str. 55

Nina Werbole: str. 47, 48, 54

Aja Zamolo: naslovnica

Oblikovanje: Nina Werbole

Marinček, A., Ravnjak, B., Werbole, N.: Programi za šole, skupine in družine v Botaničnem vrtu Univerze v Ljubljani, Šolsko leto 2013/2014

KAZALO

UVOD	3
VRTNA PRAVILA	6
NAROČANJE VODENIH OGLEDOV, DELAVNIC IN EKSKURZIJ ZA SKUPINE	8
NAROČANJE PRAZNOVANJA ROJSTNEGA DNE	11
PROGRAM DELAVNIC IN VODENIH OGLEDOV ZA PREDŠOLSKE IN OSNOVNOŠOLSKE SKUPINE	12
Program za predšolske skupine in 1. triado	14
Program za 2. triado	24
Program za 3. triado	34
PROGRAM VODENIH OGLEDOV IN EKSKURZIJ ZA SREDNJEŠOLSKE SKUPINE	38
PRAZNOVANJE ROJSTNEGA DNE	42
BOTANIČNE URICE	53
POROKA V BOTANIČNEM VRTU	56
CENIK	57
KAKO DO NAS?	58

UVOD

Botanični vrt je košček resnične narave, ki se nahaja v samem centru Ljubljane in je enostavno dostopen tudi z mestnim avtobusom. V njem potekajo vodeni ogledi vrta za vse skupine ljubiteljev rastlin in vse ravni šolanja. Vsako leto se zvrsti veliko število učencev, dijakov, študentov, turističnih in drugih skupin, ki si vrt ogledajo pod strokovnim vodstvom. Pripravljene imamo posebne tematske ure in različne delovne liste, ki jih učenci, dijaki in študentje rešujejo med

obiskom vrta, organiziramo predavanja in delavnice, tudi za najmlajše, počitniško varstvo z delavnicami in praznovanje rojstnih dni, gostimo različne prireditve in razstave. Organiziramo tudi ekskurzije na Ljubljansko barje, kjer se naučimo opazovati neposredno okolico, jo sprejemati za svojo in se s tem tudi učimo varovati rastlinske vrste na njihovih naravnih nahajališčih.

Od leta 2009, urejamo tudi rastlinjak Tivoli, na lokaciji ob Rožnem vrtu in Čolnarni, kjer je vse leto zanimivo, zato ga lahko obiščete kadarkoli. Ogledate si lahko tropske rastline, orhideje in kaktuse, od aprila do oktobra pa tudi sredozemske rastline na zelenici za rastlinjakom. Od novembra do marca so sredozemske rastline, kaktusi in druge sočnice na prezimovanju v rastlinjaku v Biološkem središču nasproti Živalskega vrta, od aprila do oktobra pa si jih lahko ogledate tudi v Botaničnem vrtu.

Velika raznovrstnost rastlin v Botaničnem vrtu omogoča, da predstavitev vrta ne zajemajo samo podajanja osnovnih podatkov o rastlinah, ampak poskušamo rastlinski svet prikazati čim bolj celovito in zanimivo. Obiščete nas lahko skozi celo leto, tudi pozimi, ob vikendih in praznikih. V zimskih mesecih lahko opazujete naravo med zimskim počitkom ali pa v našem tropskem rastlinjaku spoznavate tropske rastline.

Poznavanje rastlinskega sveta se vse bolj izgublja. Naši strokovno usposobljeni sodelavci vam lahko približajo delček narave, v kateri živimo, a se je premalo zavedamo in poznamo.

Po dogovoru ekskurzije, delavnice in ogleda nudimo tudi v tujem jeziku, skupinam vzgojiteljev, učiteljev in profesorjev ter osebam s posebnimi potrebami: invalidom, slepim in slabovidnim, gluhih in naglušnim, varstvenim ustanovam, ter vrtcem in šolam s prilagojenim programom.

Veselimo se vašega obiska!

VRTNA PRAVILA

Botanični vrt Univerze v Ljubljani je od leta 2008 zavarovan kot kulturni spomenik državnega pomena in sodi med pomembne botanične vrtove v Evropi in na svetu, kar je potrdila tudi uvrstitev v deli Botanic garden a Living History (Monem 2007) in Der Garten als Wissensraum (Sandler 2013). Da bo še dolga leta lahko v ponos Ljubljani in Sloveniji, vas vljudno naprošamo, da upoštevate pravila obnašanja:

- Prepovedano je trganje in izkopavanje rastlin, nabiranje cvetja in semen.
- Prepovedano je uničevanje, prestavljanje in odnašanje označevalnih tabel.
- Prepovedano je odmetavanje odpadkov in cigaretnih ogorkov.
- Vstop je dovoljen le psom na povodcu, lastniki morajo za psi pospraviti iztrebke.
- Prosimo, da v rastlinjaku in v skalnjaku zaradi občutljivosti rastlin za ogled uporabljate izključno urejene poti.
- Prepovedano je plezanje po drevesih.
- Fotografiranje in snemanje je dovoljeno za osebno uporabo. Za komercialno uporabo in za javno objavo posnetkov se morate dogovoriti z vodstvom vrta.
- Poti v vrtu so namenjene pešcem. Vožnja z motornimi vozili ni dovoljena.
- Prevoz z ladjico do postajališča na Špici ni v domeni Botaničnega vrta. Če želite izvesti izlet, ki vključuje vožnjo z ladjico in ogled Botaničnega vrta, se morate za vožnjo dogovoriti s ponudnikom prevoza, za ogled vrta pa z nami.

- Če želite v vrtu (v učilnici ali na prostem) organizirati dogodek (predavanje, koncert, rojstni dan, poroko, srečanje, izlet, piknik...), se morate za to vnaprej dogovoriti.
- Za posameznike je vstop v vrt prost, vstopnina je le za ogled rastlinjaka. Skupine, tako tiste, ki si vrt ogledajo samostojno, kot tudi tiste, ki naročijo vodeni ogled, plačajo vstopnino v vrt po veljavnem ceniku. **Udeleženci skupine plačajo vstopnino tudi, če si ogledajo samo zunanji del vrta.**
- Rastlinjak si je možno ogledati samo v odpiralnem času rastlinjaka. Za ogled je potrebno plačati vstopnino po veljavnem ceniku.
- Pri ogledu rastlinjaka imajo prednost skupine, ki imajo vodiča iz Botaničnega vrta. V rastlinjaku se lahko hkrati zadržuje le ena skupina.

NAROČANJE VODENIH OGLEDOV, DELAVNIC IN EKSKURZIJ ZA SKUPINE

PRAVILA NAROČANJA:

- Za voden ogled vrta se predhodno najavite **vsaj 10 dni pred obiskom** preko **e - prijavnice** ali na telefonsko številko Botaničnega vrta **01/427-12-80 med 7.30 in 11.30**.
- Oglede organiziramo za skupine z najmanj 15 osebami po **ceniku na osebo**.
- Za vodenje skupine z manj kot 15 osebami velja **cenik za skupino do 15 oseb**.
- Za skupino, ki šteje do 30 oseb, zagotovimo enega vodiča. Hkrati lahko sprejmemo več skupin.
- Ob prijavi vodnega ogleda navedite **čas začetka ogleda** (pomembno, če za šolske skupine načrtujete pred začetkom ogleda tudi malico) in trajanje ogleda (potrebno prišteti čas za morebitno malico med 1. in 2. ali 2. in 3. uro ogleda).
- Če želite obisk **preložiti** ali **odpovedati**, prosimo, da nas pokličete **vsaj en dan** pred predvidenim obiskom.
- Če se odločite za samostojni ogled vrta s skupino, vas prosimo, da nas o tem predhodno obvestite.

PRAVILA PLAČEVANJA:

- Če skupina ob prihodu nima naročilnice ali ne more poravnati stroškov ogleda z gotovino, se skupina ne more udeležiti vodnega ogleda.
- Plačilo lahko poravnate z gotovino, preko naročilnice ali preko vavčerja. Prosimo, da denar pobere predhodno.

- V primeru, da niste prišli na voden ogled ob dogovorjenem terminu in vašega obiska niste odpovedali vsaj en dan pred dogovorjenim terminom, vam zaračunamo enourni ogled za 15 obiskovalcev.
- Če je število udeležencev v skupini za 10 ali več manjše od najavljenega števila, je potrebno doplačilo.
- **Skupine, ki pridejo v vrt same, s spremljevalci ali z lastnimi vodiči, morajo plačati vstopnino po veljavnem ceniku za skupine** (predšolski otroci 1 €, učenci, dijaki in študentje 1,3 € in odrasli 2,8 €). Vstopnino poravnajo v odpiralnem času rastlinjaka v recepciji rastlinjaka, izven odpiralnega časa rastlinjaka pa v upravni stavbi. S plačano vstopnino si udeleženci samostojnega ogleda s skupino lahko ogledajo zunanji del vrta in Tropski rastlinjak. **Udeleženci plačajo vstopnino tudi, če si ogledajo samo zunanji del vrta.** V primeru, da skupina na samostojnem ogledu ni plačala vstopnine, se vsem udeležencem zaračuna **dvojni znesek vstopnine po veljavnem ceniku za skupine** (predšolski otroci 2 €, učenci, dijaki in študentje 2,6 € in odrasli 5,6 €).

PRAVILA OBISKA:

- Skupine, ki pridejo v vrt same, s spremljevalci ali z lastnimi vodiči, si po plačilu vstopnine lahko ogledajo zunanji del vrta in tropski rastlinjak. **Pri samostojnem ogledu rastlinjaka je mogoč le ogled v odpiralnem času.**
- **Pri ogledu rastlinjaka imajo prednost skupine, ki imajo vodiča iz Botaničnega vrta.** V rastlinjaku se lahko hkrati zadržuje le ena skupina.
- V primeru slabega vremena lahko program ogleda prilagodimo po dogovoru.

- Če zamudite, si pridržujemo pravico, da vam ogled skrajšamo.
- Spremljevalci skupin otrok so med obiskom skupine prisotni, so odgovorni za skupino in ne motijo vodenega ogleda.
- Med vodenim ogledom se izpolnjujejo le delovni listi, ki ste jih dobili v vrtu.

NAROČANJE PRAZNOVANJA ROJSTNEGA DNE

- Za datum praznovanja se je potrebno dogovoriti vsaj **en teden** pred praznovanjem na telefonsko številko Botaničnega vrta **01/427-12-80 do 12. ure dopoldan ali po e-pošti botanicni.vrt@siol.net**
- Stroške rojstnega dne poravnate vsaj **tri dni pred praznovanjem z gotovino v recepciji Tropskega rastlinjaka** v času ko je rastlinjak odprt.
- Cena 3-urnega praznovanja vključuje vodiča, prostor, program in material za delavnice. Za hrano, pijačo in pribor (kozarčki, krožniki, vilice...) poskrbite sami.
- Ob prijavi navedite **čas začetka praznovanja**; vsako praznovanje rojstnega dne traja **tri polne ure**.
- Če želite obisk **preložiti** ali **odpovedati**, prosimo, da nas pokličete **vsaj en dan** pred predvidenim obiskom.
- En dan pred praznovanjem prosimo, da sporočite točno število otrok.
- Praznovanje se v lepem vremenu odvija na prostem, pred učilnico, kjer so za pogostitev na voljo mize in klopi. V primeru slabega vremena in v zimskem času je za praznovanje na voljo učilnica.
- Igre z žogo v Botaničnem vrtu niso primerne.
- Vsi starši so lahko prisotni ves čas praznovanja in ne plačajo, zaželeno pa je, da so ves čas v vrtu prisotni starši slavljenca oz. slavljenke.
- V času praznovanja so za otroke odgovorni spremljevalci slavljenca.

PROGRAM DELAVNIC IN VODENIH OGLEDOV ZA PREDŠOLSKE IN OSNOVNOŠOLSKE SKUPINE

V Botaničnem vrtu v Ljubljani imamo pripravljen obširen program vodenih ogledov po Botaničnem vrtu in delavnic za vrtce in predšolske skupine. Radi bi pomagali že našim najmlajšim, da bi se naučili opazovati neposredno okolico in jo sprejeti za svojo. Obširen izbor tem vam omogoča večkratni obisk v istem mesecu ali v različnih letnih časih, ne da bi se teme ponavljale.

Za **predšolske skupine** priporočamo 1 uro ogleda, lahko tudi 2, če se odločite še za učni list (barvanje, povezovanje, risanje), sajenje ali delavnice.

Za osnovne šole imamo pripravljen obširen program vodstev po Botaničnem vrtu in ekskurzijo na Ljubljansko barje. Razlago vedno prilagodimo nivoju predhodnega znanja in vašim posebnim željam. Na poglobljenem nivoju so tematike zelo primerne za krožke, po dogovoru pa organiziramo tudi posebna vodenja kot priprave na tekmovanja.

Program obsega:

- * splošno vodstvo, na katerem vam predstavimo Botanični vrt, njegovo dejavnost in rastlinstvo, vezano na letni čas
- * vrsto vsebinsko zaokroženih učnih ur
- * ekskurzijo na Ljubljansko barje

Za **1. triado O.Š.** priporočamo 1 uro ogleda, lahko tudi 2, če se odločite še za učni list (barvanje, povezovanje, risanje, iskanje poti - labirinti), sajenje ali delavnice.

V **2. triadi O.Š.** vodeni ogled običajno poteka z učnimi listi, zato priporočamo 2 uri ogleda. Če se odločite za 3 ure, vam v zadnji uri dodamo sajenje, samostojno delo ali delavnico.

V 3. triadi O.Š. vodeni ogled običajno poteka z učnimi listi, zato priporočamo 2 uri ogleda. Če se odločite za 3 ure, vam v zadnji uri dodamo samostojno delo ali delavnico.

Program za predšolske skupine in 1. triado

1. Znanilci pomladi

V zgodnji pomladi, v Botaničnem vrtu že cvetijo nam dobro poznane spomladanske rastline - zvončki, trobentice, telohi, žafrani, jarice... Barvita preproga cvetja pod še golim drevjem. Na delavnici otroci posadijo pomladanske cvetlice, izdelajo sliko z znanilci pomladi *ali (samo osnovnošolci) izdelajo modele znanilcev pomladi.*

Izvajamo samo v zgodnji pomladi, ko te rastline cvetijo v vrtu.

Trajanje: 1 ura, 2 uri (z učnimi listi ali z delavnico)

2. Pozna pomlad v vrtu in mlaki

Drevje se je že olistalo. Pod njim se srečamo z divjim česnom -

čemažem, ki ima jasno prepoznaven vonj. Vedno več rastlin cveti, prebuja pa se tudi življenje v mlaki. Z mrežicami bomo lovili živali in si jih pobližje ogledali. Na delavnici otroci zgibajo žabico iz papirja in se pomerijo v žabji tekmi ali izdelajo lepljenko mlake.

Izvajamo v maju in juniju.

Trajanje: 1 ura, 2 uri (z učnimi listi ali delavnico)

3. Cvetoče poletje (*samo predšolski*)

Poleti zacvetijo travniki, grmovje, gredice so polne pisanega cvetja. Spoznali in narisali bomo najlepše. Nad pisanim cvetjem se spreletavajo metulji, čebele, čmrlji in drugi opráševalci, med rastlinjem in v zemlji se skrivajo še številni drugi organizmi. Katere rastline imajo opráševalci še posebej radi in zakaj jih sploh obiskujejo? Kako živijo čmrlji? Kako iz gosenice zraste metulj? Katere barve vidijo čebele?

Izvajamo od junija do septembra.

Trajanje: 1 ura, 2 uri (z učnimi listi)

4. Travnik (*samo osnovnošolci*)

Poleti je travnik poln pisanega cvetja. Spoznali in narisali bomo najlepše. Brez pisanih cvetov so trave, ki jih oprášuje veter, ljudje pa smo iz njih vzgojili žita. Ste že videli kako raste koruza? Kaj pa pšenica? Nad pisanim cvetjem se spreletavajo žuželke, med rastlinjem in v zemlji se skrivajo še številni drugi organizmi.

Izvajamo od maja do septembra.

Trajanje: 1 ura, 2 uri (z učnimi listi)

5. Jesen v gozdu

Listje je obarvano s toplimi jesenskimi barvami in odpada z dreves. Zakaj se listje obarva in odpade? Naberemo različne liste in jih poizkusimo narisati. Med zorečimi plodovi lahko spoznamo nam nekatere poznane: orehe in kostanj, pa žir, želod in javorjeve "helikopterčke". Ugotovljamo kateri listi in plodovi pripadajo istemu drevesu. Na delavnici preberemo pravljico, otroci pa si izdelajo jesenski klobuk.

Izvajamo od septembra do novembra.

Trajanje: 1 ura, 2 uri (z učnimi listi ali z delavnico)

6. Buča bučasta in noč čarovnic

V pozni jeseni spoznavamo različne buče, izvemo kako rečejo buča na različnih koncih sveta, se pogovarjamo o Keltskem novem letu in noči čarovnic in izdelamo strahca, netopirčka, pajka, čarovnico ali bučo. Če nas obiščete skupaj s starši, pa lahko izrežljate strahca iz buče ali okrasite lanterne.

Izvajamo v oktobru.

Trajanje: 2 uri

7. Plodovi in razširjanje rastlin

Rastline naših krajev in rastline tujih dežel jeseni dokončujejo rastno sezono z zorenjem plodov. Nekateri plodovi so vsem znani, drugi - nenavadnih oblik vzdudijo občudovanje. Nekateri so užitni, iz drugih se da oblikovati živalco. Nekateri imajo kot kamen trdo lupino, drugi so sočni in dišeči. Koliko različnih plodov bomo našteali? Na delavnici otroci izdelajo modelčke javorjevih plodov in preizkusijo kateri najboljše leti ali ustvarjajo s plodovi.

Izvajamo od septembra do novembra.

Trajanje: 1 ura, 2 uri (z učnimi listi ali z delavnico)

8. Botanični vrt pozimi

Tudi pozimi je v Botaničnem vrtu zanimivo. Ostanke posušenih rastlin, odeti v snežno obleko ali ivje so pravi okras vrtu. Januarja zacvetijo nepozebniki, sicer pa v zimskem času bolj izstopajo iglavci. Na delavnicah otroci izdelajo novoletno voščilnico ali knjižno kazalko iz posušenih listov in cvetov ali možica iz storža za novoletno jelko.

Izvajamo v zimskih mesecih.

Trajanje: 1 ura, 2 uri (z učnimi listi ali z delavnico)

9. Potovanje v tropske kraje

Tropski rastlinjak je prijetno topel, rastline bujno rastejo in nas spominjajo na poletje. Ste že bili v Južni Ameriki, Aziji, v Avstraliji ali Afriki? Ne? Pridite in odpotujte z nami! Spoznali bomo okusno vanilijo, se skrili pod liste bananovcev, videli rastline, kakršne so rastle v času dinozavrov... Poleg tropskih rastlin, ki jih imamo pogosto v naših

domovih ali so del naše prehrane, si bomo ogledali tudi čisto prave mesojedke. Vas zanima kaj jedo, kako si ulovijo hrano in zakaj, koliko različnih bomo našli? Na delavnici otroci posadijo svojo rastlino ali izdelajo model mesojedke.

Tropski rastlinjak je vse leto zanimiv, zato ga lahko obiščete kadarkoli.

Trajanje: 1 ura, 2 uri (z učnimi listi ali z delavnico)

10. Doživljajski sprehod

Kdo bo prvi našel polžjo hišico? Čigav storž je največji? Koliko se nas mora prijeti za roke, da lahko sklenemo obroč okoli lipe, ki je najstarejše drevo v vrtu? Poznamo občutek, ko pobožamo nežnega pupka? Kaj jejo zlate ribice? Živijo polži tudi v vodi? Kakšne barve je lokvanj? Poglejmo v tulipanov cvet! Kako raste kikiriki? Ali dišijo samo cvetovi? V različnih letnih časih, vremenskih pogojih in delih dneva so doživetja čisto drugačna!

Izvajamo skozi celo leto.

Trajanje: 1 ura

Cena: 2,8 €

11. Razmnoževanje rastlin

Le kdo si ne želi spremljati razvoja rastline od semena dalje? Ko odpremo slastno pomarančo, kislino limono, veliko grenivko in najdemo v njih semena, jih skrbno posadimo. Pri tem se pogovarjamo zakaj ima lonček v dnu luknjico, zakaj moramo dati na dno lončka črepijo, zakaj rastline potrebujejo vodo, kako bo iz semena zrasla nova rastlina. Namesto da semena posadimo v navadne lončke, si lahko izdelamo čisto prave kalilnike, da lahko vsak dan opazujemo ali je naše seme že vzklilo.

Ogledamo si tudi posebne rastline, ki za razmnoževanje ne potrebujejo semen in se naučimo kaj so potaknjenci. Namesto semen lahko izberete mlado rastlino s koreninicami in jo presadite v svoj lonček, ki ga odnesete domov.

Delavnico lahko kombinirate s temo Znanilci pomladi, Cvetoče poletje,

Travnik, Potovanje v tropske kraje ali Doživljajski sprehod.

Izvajamo skozi celo leto.

Trajanje: 1 ura, 2 uri (v kombinaciji z ostalimi temami)

12. Drevesa naših gozdov

Koliko dreves spoznamo, ko se sprehajamo po gozdu? Ali ločimo smreko od jelke in tise? Spoznali bomo nekaj naših najbolj znanih

dreves, nabrali njihove liste in jih prilepili poleg odtisa lubja, ki ga bomo skupaj izdelali. Na delavnici otroci posadijo svoje drevo, izdelajo model drevesa iz kartona ali v jesenskem času, ko se listje pisano obarva in odpade z dreves, naredijo odtise listov.

Izvajamo od aprila do novembra.

Trajanje: 1 ura, 2 uri (z učnimi listi ali z delavnico)

13. Drevesa v presežnikih (*samo osnovnošolci*)

Kako debela je Najevska lipa? Katera drevesa so rastla v času dinosavrov? Kakšno lubje imajo največja drevesa na svetu? Kateri iglavci jeseni odvržejo liste? Katero drevo požene cvet kar iz debla? Les katerega drevesa gori, čeprav je moker? Na delavnici se otroci urijo v natančnem opazovanju, spoznavajo različne storže, se naučijo določiti starost drevesa in iščejo različne dele istih dreves.

Izvajamo od aprila do novembra.

Trajanje: 1 ura, 2 uri (z učnimi listi ali z delavnico)

14. Drevo v štirih letnih časih

Katere letne čase poznamo? Imajo povsod po svetu štiri letne čase? Ali veste, da imajo v Avstraliji zimo, ko je pri nas poletje? Zakaj nastanejo letni časi? So drevesa v vseh letnih časih enaka? Poiskali bomo odgovore na vsa ta vprašanja in drevesa na zloženki opremili v duhu letnih časov: pomladansko drevo s cvetovi, poletno z zelenimi listi, jesensko z barvitimi listi in zimsko s snežinkami.

Delavnico lahko kombinirate s temami Pozna pomlad v vrtu in mlaki, Jesen v gozdu, Botanični vrt pozimi, Doživljajski sprehod, Drevesa naših gozdov, Drevesa v presežnikih in/ali s sajenjem.

Izvajamo skozi celo leto.

Trajanje: 1 ura, 2 uri (v kombinaciji z različnimi temami in/ali sajenjem rastlin)

Vse teme in delavnice lahko proti doplačilu kombinirate s sajenjem.

Program za 2. triado

1. Splošni ogled Botaničnega vrta v različnih letnih časih

Sprehodimo se skozi vse dele Botaničnega vrta: arboretum, skalnjak, tropski rastlinjak, močvirje, rastlinski sistem... in spoznavamo značilne rastline, njihove posebnosti, rastišča... Botanični vrt je več kot le zanimiv park. V samem centru Ljubljane tako lahko opazujete ogrožene, redke ali že skoraj izumrle rastline, vidite rastline z vseh

predelov Slovenije in drugih delov sveta, vidite živali, ki so si našle zatočišče v podobnih pogojih kot v naravi. Vsak letni čas nam kaže drugačno podobo rastlinskega sveta.

Izvajamo skozi celo leto.

2. Zgradba, rast in razvoj rastlin

Učenci si na živih rastlinah ogledajo kaj so nadomestne korenine ali kakšne oblike listov poznamo. Natančno lahko opazujejo zgradbo cveta in vseh njegovih za razmnoževanje potrebnih delov, opazujejo oprashačevalce med njihovim delom ali ugotavljajo pomen oblike plodov za njihove prenašalce.

(1) Razmnoževanje rastlin - semena in potaknjenci

Le kdo si ne želi spremljati razvoja rastline od semena dalje? Ko odpremo slastno pomarančo, kislo limono, veliko grenivko in najdemo v njih semena, jih skrbno posadimo. Pri tem se pogovarjamo kaj semena in rastline potrebujejo za rast, kako jih pravilno posadimo in kako moramo skrbeti zanje, kako bo iz semena zrasla nova rastlina. Namesto da semena posadimo v navadne lončke, si lahko izdelamo čisto prave kalilnike, da lahko vsak dan opazujemo ali je naše seme že vzkliko.

Ogledamo si tudi posebne rastline, ki za razmnoževanje ne potrebujejo semen in se naučimo kaj so potaknjenci. Namesto semen lahko izberete mlado rastlino s koreninicami in jo presadite v svoj lonček, ki ga odnesete domov.

Delavnico lahko kombinirate s temami Splošni ogled, Travniki in travniške rastline, Rastlinski organi ali Tropski rastlinjak.

Trajanje: 1 ura, 2 uri (v kombinaciji z ostalimi temami), 3 ure (v kombinaciji z ostalimi temami)

(2) Rastlinski organi

* *Korenine, steblo, listi, cvet*

* *Cvet - zgradba in naloge*

* *Delavnica Cvet*

* *Prst in korenine*

* *Plodovi in razširjanje rastlin*

Rastline naših krajev in rastline tujih dežel jeseni dokončujejo rastno sezono z zorenjem plodov. Ogledali si bomo različne plodove, opazovali in opisali njihovo zgradbo, razmišljali kdo jih razširja, jih razdelili na sočne in suhe plodove, se naučili kaj je seme, kaj plod in kaj soplodje. Na delavnici otroci izdelajo modelčke lipovih plodov, preizkusijo kateri najboljše leti in razmišljajo s katero napravo ga je človek posnel, ali ustvarjajo s plodovi.

Trajanje: 1 ura, 2 uri (z učnimi listi ali z delavnico), 3 ure (z učnimi listi in z delavnico)

3. Življenjska okolja

V različnih delih vrta učenci spoznavajo različne življenjske združbe, za katere so značilne svojevrstne rastline. Na travniku in v rastlinskem sistemu spoznavajo travniške rastline, v mlaki in bazenčkih si pogledajo vodne, močvirske in barjanske rastline ter opazujejo vodne živali. V skalnjaku spoznajo gorske in kraške rastline, med njimi številne ogrožene in zavarovane. V arboretumu spoznavajo domorodne in tujerodne lesne vrste, naučijo se kakšna je razlika med smreko in jelko, kako spoznamo tiso, kakšna je razlika med grmom in drevesom... V zimskem času se učijo razlikovati drevesa po lubju, razrasti, zimskih popkih. Tropski rastlinjak nudi možnost spoznavanja tropskega podnebja, rastlinstva in prilagoditev rastlin na ekološke pogoje v tropskem deževnem gozdu.

(1) Mlaka, močvirje in barje

V pozni pomladi se prebujajo tudi življenje v mlaki. Z mrežicami bomo lovili živali in si jih pobližje ogledali. Spoznali bomo vodne in obvodne oz. močvirske rastline in njihove prilagoditve na okolje. Botanični vrt leži na obrobju Ljubljanskega barja, kjer so pred nekaj tisoč leti živeli koliščarji. Kaj sploh je barje in kako se razlikuje od močvirja? Kakšne rastline rastejo na barju? Kako je nastalo Ljubljansko barje in kaj pravi legenda o nastanku Ljubljane? Bomo v šoti našli ostanke rastlin in v polžarici polžke? Vas zanima katere rastline so koliščarji uporabljali za gradnjo hiš, izdelavo oblek in v prehrani? Na delavnici učenci izdelajo lepljenko mlake: iz papirja izrežejo risbe rastlin in živali, jih

prilepijo na ustrezno mesto na risbi mlake in pobarvajo. Za 6. razred je možna tudi delavnica Lupe (ogled posameznih delov in prerezov vodnih, močvirskih in barjanskih rastlin).

Izvajamo od maja do septembra.

Trajanje: 1 ura, 2 uri (z učnimi listi ali delavnico), 3 ure (z delavnico)

(2) Mesojede rastline

Mesojede rastline so se razvile v okoljih, kjer primanjkuje mineralov. Kje so taka okolja? Ali rastejo mesojedke tudi v Sloveniji? Kateri slavni naravoslovec jih je raziskoval? Med ogledom bomo odgovorili na vsa ta vprašanja, spoznali pa bomo tudi druge barjanske rastline in priraslike. Na delavnici si bomo mesojedke pogledali z lupami in izdelali modele mesojedk.

Izvajamo skozi celo leto.

Trajanje: 1 ura, 2 uri (z učnimi listi ali z delavnico), 3 ure (z delavnico)

(3) Travnik in travniške rastline

Poleti je travnik poln pisanega cvetja. Spoznali in narisali bomo najlepše. Brez pisanih cvetov so trave, ki jih oprahuje veter, ljudje pa smo iz njih vzgojili žita. Ste že videli kako raste krompir? Kaj pa pšenica? Nad pisanim cvetjem se spretavajo žuželke, med rastlinjem in v zemlji se skrivajo še številni drugi organizmi. Primerjamo raznolikost rastlin na travniku in v gozdu, strategije preživetja enoletnic in trajnic, ugotovljamo kako so rastline prilagojene na pašo in košnjo. Pogovarjamo se o pomenu pravilne skrbi za travnike za ohranjanje rastištva in živalstva in problemih gnojenja in košnje s sodobno mehanizacijo.

Izvajamo od maja do septembra.

Trajanje: 1 ura, 2 uri (z učnimi listi)

(4) Ustvari rastlino, ki...

Pogovorimo se kakšna življenjska okolja poznamo. Kako preživijo rastline na morski obali? Kaj pa v vročih in suhih puščavah? Kako preživijo zimo ali požar? Domišljiji damo prosto pot in izdelamo domišljijske rastline, ki lahko rastejo v mlaki, v gorah, preživijo požar...Potem se sprehodimo skozi vse dele botaničnega vrta:

arboretum, skalnjak, tropski rastlinjak, močvirje, rastlinski sistem... in spoznavamo značilne rastline, njihove posebnosti, rastišča... Pogledamo kako izgledajo resnične rastline, ki lahko preživijo v enakih razmerah kot naše domišljajske.

Izvajamo od aprila do oktobra.

Trajanje: 2 uri

(5) Gozd in lesne rastline

Kaj sploh je gozd in kakšen je njegov pomen? So vsi gozdovi enaki? Koliko dreves spoznamo, ko se sprehajamo po gozdu? Bukev, hrast, smreka? Kaj pa kostanj in češnja, javor in breza? Kakšna je razlika med smreko, omoriko in jelko? Kako spoznamo tiso? Poznamo drevesne posebnosti: Najevsko lipo, drevo iz časa dinosavrov, najvišja drevesa na svetu? Kakšna je razlika med grmom in drevesom? Spoznali bomo nekaj najbolj znanih drevesnih vrst: naših in tujerodnih, sestavljali prehranjevalne verige in odigrali igro Življenjski klobčič. Na delavnici otroci izdelajo in določijo odtise lubja, spoznavajo različne storže, določijo starost drevesa in iščejo različne dele istih dreves. Lahko si izdelajo tudi lasten drevesni herbarij, posadijo svoje drevo. V jesenskem času lahko naredijo odtise listov ali sliko iz posušenih listov.

Izvajamo od aprila do novembra.

Trajanje: 2 uri (z učnimi listi), 3 ure (z delavnico in/ali sajenjem)

(6) Drevesa pozimi

Tudi pozimi je v Botaničnem vrtu zanimivo. Lesne rastline se nam pokažejo v povsem novi luči: opazujemo barvo lubja, opazujemo in potipamo površino lubja, opazujemo, primerjamo in skiciramo habitus - razrast grmov in dreves. Opazujemo zimske popke, iglavce in pozimi cvetoče grme, kot so nepozebniki in zimski cvet.

Izvajamo v zimskih mesecih.

Trajanje: 1 ura, 2 uri (z učnimi listi)

(7) Tropski rastlinjak - rastline tropskih in subtropskih krajev in njihove prilagoditve

Tropski rastlinjak je prijetno topel, rastline bujno rastejo in nas spominjajo na poletje. Spoznali bomo rastline iz Južne Amerike, Azije, Avstralije in Afrike, med drugim okusno vanilijo, pekoči ingver, arašide, rastline iz časa dinosavrov, papirus, izvedeli, katere liste so uporabljali za knjižne kazalke, poiskali rastline, v katere tropske drevesne žabe odložijo mrest in sami preizkusili kakšen mora biti list, da se na njem ne zadržuje voda. Pogovarjali se bomo o tropskem podnebjem in si ogledali različne prilagoditve rastlin. Spoznali bomo tudi mesojede rastline. Tropski rastlinjak je vse leto zanimiv, zato ga lahko obiščete kadarkoli.

Trajanje: 1 ura, 2 uri (z učnimi listi)

4. Rastlinski sistem

V kombinaciji s splošnim ogledom, spoznavanjem rastlinskih organov, gozda ali travnika, lahko učenci spoznavajo razlike med enokaličnicami in dvokaličnicami, golosemenkami in kritosemenkami ali določajo rastline s poenostavljenimi določevalnimi ključi.

(1) Kako določamo rastline? (uporaba poenostavljenih določevalnih ključev)

5. Rastline, njihova uporaba in pomen za človeka

(1) Rastline in prazniki: Buča bučasta in noč čarovnic

V pozni jeseni spoznavamo različne buče, izvemo kako rečejo buča na različnih koncih sveta, se pogovarjamo o Keltskem novem letu in noči čarovnic in izdelamo strahca, netopirčka, pajka, čarovnico ali bučo, izrežljamo strahca iz buče ali okrasimo lanterne.

Izvajamo v oktobru.

Trajanje: 2 uri

6. Lupe (samo za 6. razred)

Kot dopolnilo posameznim učnim temam, ki jih nudimo v Botaničnem vrtu, je sedaj na voljo tudi uporaba monokularnih lup. Učenci lahko s pomočjo lup spoznajo miniaturni svet rastlin, ki ga s prostim očesom ne moremo videti. Lupe jim odstrejo pogled v notranjost cveta, cvetnih delov in drugih rastlinskih organov. Prav tako lahko z njihovo pomočjo občudujejo oblikovno pestrost semen in drugih očem skritih struktur na posameznih rastlinskih delih.

- (1) *Semena*
- (2) *Rastlinski organi*
- (3) *Mlaka*

7. Rastlinski detektivi – samostojno delo

Otroci dobijo učni list z narisanim zemljevidom vrta z označenimi raziskovalnimi postajami na eni strani in risbo ivanjščice z raziskovalnimi nalogami na drugi strani. V manjših skupinah se s

pomočjo zemljevida odpravijo in rešijo zastavljene naloge: opazujejo ali povonjajo rastline, prilepijo list, naredijo poskus, rišejo, iščejo rastline z določenimi lastnostmi... in zapišejo svoje ugotovitve. Tovrsten učni list je odličen orientacijsko-raziskovalni pripomoček, ki spodbuja terensko orientacijo, opazovanje, skiciranje...

Primerno za enourni ogled ali za dvourni oz. triurni ogled v kombinacijami z različnimi temami.

Trajanje: 1 ura, 2 uri (v kombinaciji z različnimi temami), 3 ure (v kombinaciji z različnimi temami)

8. Ekскурzija na Ljubljansko barje

Na kratko predstavimo Botanični vrt, kjer si pogledamo predvsem barjanske rastline, ki so na Ljubljanskem barju praktično že izumrle. Na samem Barju pa si pogledamo ostanek šotnega barja Mali Plac, kjer lahko vidimo močvirsko in barjansko rastlinstvo in Jurčevo šotišče, kjer si ogledamo ostanke šote in opazujemo zaraščanje barja na Jurčevem šotišču. Na poti opazujemo in spoznavamo tudi rastlinstvo in živalstvo na travnikih, njivah in v gozdu, ogledamo si mravljišče in naredimo poskus z mravljami, spoznavamo nastanek in zgodovinski razvoj Ljubljanskega barja, se pogovarjamo o koliščarjih in njihovi kulturi, rastlinstvu in živalstvu ter življenju ljudi nekoč in danes, razmišljamo o razlogih za izginjanje močvirij in barij ter možnostih za njihovo ohranitev. Naredimo tudi poskuse z določanjem pH. Če se za ekскурzijo odločite v času ko cveti močvirska logarica, si pogledamo še mokre travnike v Bevkah in opazujemo to zaščiteno lepotic v njenem naravnem okolju.

Izvajamo od aprila do septembra.

(1) Ekскурzija na Ljubljansko barje: obisk ostanka barja na Malem Placu z njegovim značilnim rastlinstvom in Jurčevega šotišča

(2) Barjanske rastline v Botaničnem vrtu in ekskurzija na Ljubljansko barje

Trajanje:

- * 3 ure: ekskurzija po Ljubljanskem barju
- * 4 ure: 1 ura vodenega ogleda v Botaničnem vrtu + 3 ure ekskurzije po Ljubljanskem barju
- * 5 ur: 2 uri vodenega ogleda v Botaničnem vrtu + 3 ure ekskurzije po Ljubljanskem barju

Ekskurzija je namenjena osnovnošolcem od 6. razreda dalje. Priporočamo 3-urno ekskurzijo. 4-urna in 5-urna ekskurzija sta primerni v kombinaciji z ogledom Botaničnega vrta.

Vse teme in delavnice lahko proti doplačilu kombinirate s sajenjem.

Program za 3. triado

1. Splošni ogled Botaničnega vrta v različnih letnih časih

Sprehodimo se skozi vse dele Botaničnega vrta: arboretum, skalnjak, tropski rastlinjak, močvirje, rastlinski sistem... in spoznavamo značilne rastline, njihove posebnosti, rastišča... Botanični vrt je več kot le zanimiv park. V samem centru Ljubljane tako lahko opazujete ogrožene, redke ali že skoraj izumrle rastline, spoznavate vrstno pestrost - biodiverzitetu Slovenije in sveta, vidite živali, ki so si našle zatočišče v podobnih pogojih kot v naravi. Vsak letni čas nam kaže drugačno podobo rastlinskega sveta.

Izvajamo od aprila do septembra.

2. Ekologija

Za vsako življenjsko združbo so značilne svojevrstne rastline. Na travniku in v rastlinskem sistemu spoznavamo travniške rastline, v mlaki in bazenčkih si pogledamo vodne, močvirske in barjanske rastline ter opazujemo vodne živali. V skalnjaku spoznamo gorske in kraške rastline, med njimi številne ogrožene in zavarovane. V arboretumu spoznavamo domorodne in tujerodne lesne vrste, ekologijo rastlin v podrasti, ovijalk, pomen gozda... Naučimo se kakšna je razlika med smreko in jelko, kako spoznamo tiso, kakšna je razlika med grmom in drevesom... V zimskem času se učimo razlikovati drevesa po lubju, razrasti, zimskih popkih. Tropski rastlinjak nudi možnost spoznavanja tropskih in subtropskih ekosistemov, tamkajšnjega podnebja, rastlinstva, prilagoditev rastlin na ekološke pogoje v tropskem deževnem gozdu, medvrstnih odnosov.

(1) Ekologija, ekosistemi in ekološki pogoji življenja rastlin

(2) Travniki in travniške rastline (izvajamo od maja do septembra)

(3) Mlaka, močvirje in barje (izvajamo od maja do septembra)

(4) Tropski rastlinjak - rastline tropskih in subtropskih krajev in njihove prilagoditve (izvajamo skozi celo leto)

(5) Rastline mineralno revnih okolij - mesojedke (izvajamo skozi celo leto)

(6) Gozd in lesne rastline (izvajamo od aprila do novembra)

(7) Drevesa pozimi (izvajamo v zimskih mesecih)

3. Sistematika

Sistematika je tisti del biologije, ki je v šolskih klopek najmanj zanimiv, če pa se odpravimo v naravo, postane prava pustolovščina. V Botaničnem vrtu učenci opazujejo žive rastline, dobijo občutek kako velik je v resnici prispevek Linnéja k poznavanju rastlinskega sveta. Sprehodimo se med gredicami v rastlinskem sistemu in spoznavamo pestrost rastlinskih vrst znotraj iste družine. V kombinaciji s splošnim ogledom, spoznavanjem gozda ali travnika, lahko učenci spoznavajo razlike med enokaličnicami in dvokaličnicami, golosemenkami in kritosemenkami ali določajo rastline s poenostavljenimi določevalnimi ključi.

(1) Sistematika (samo za 9. razred)

(2) Kako določamo rastline? (uporaba poenostavljenih določevalnih ključev)

4. Lupe

Kot dopolnilo posameznim učnim temam, ki jih nudimo v Botaničnem vrtu, je sedaj na voljo tudi uporaba monookularnih lup. Učenci lahko s pomočjo lup spoznavajo miniaturni svet rastlin, ki ga s prostim očesom ne moremo videti. Lupe jim odstrejo pogled v notranjost cveta, cvetnih delov in drugih rastlinskih organov. Prav tako lahko z njihovo pomočjo občudujejo oblikovno pestrost različnih očem skritih struktur na posameznih rastlinskih delih.

(1) Sistematika

5. Rastline, njihova uporaba in pomen za človeka

(1) Rastline, njihova uporaba in pomen za človeka

(2) Zdravilne rastline

Izvajamo od maja do oktobra.

6. Samostojno delo

Učenci dobijo učni list z narisanim zemljevidom vrta z označenimi raziskovalnimi postajami na eni strani in risbo ivanjščice z raziskovalnimi nalogami na drugi strani. V manjših skupinah se s pomočjo zemljevida odpravijo in rešijo zastavljene naloge: opazujejo ali povonjajo rastline, prilepijo list, naredijo poskus, rišejo, iščejo rastline z določenimi lastnostmi... in zapišejo svoje ugotovitve. Tovrsten učni list je odličen orientacijsko-raziskovalni pripomoček, ki spodbuja terensko orientacijo, opazovanje, skiciranje...

Primerno za enourni ogled ali za dvourni oz. triurni ogled v kombinacijami z različnimi temami.

Trajanje: 1 ura, 2 uri (v kombinaciji z različnimi temami), 3 ure (v kombinaciji z različnimi temami)

7. Ekскурzija na Ljubljansko barje

Na kratko predstavimo Botanični vrt, kjer si pogledamo predvsem barjanske rastline, ki so na Ljubljanskem barju praktično že izumrle. Na samem Barju pa si pogledamo ostanek šotnega barja Mali Plac, kjer lahko vidimo močvirsko in barjansko rastlinstvo in Jurčevo šotišče, kjer si ogledamo ostanke šote in opazujemo zaraščanje barja na Jurčevem šotišču in razmišljamo o pravilnosti določenih posegov v to zavarovano okolje. Na poti opazujemo in spoznavamo tudi rastlinstvo in živalstvo na travnikih, njivah in v gozdu, spoznavamo nastanek in zgodovinski razvoj Ljubljanskega barja, se pogovarjamo o koliščarjih in njihovi kulturi, rastlinstvu in živalstvu nekoč in danes, razmišljamo o razlogih za izginjanje močvirij in barij ter možnostih za njihovo ohranitev. Naredimo tudi poskuse z določanjem pH. Če se za ekскурzijo odločite v času ko cveti močvirska logarica, si pogledamo še

mokre travnike v Bevkah in opazujemo to zaščiteno lepoticico v njenem naravnem okolju.

Izvajamo od aprila do septembra.

(1) Ekскурzija na Ljubljansko barje: obisk ostanka barja na Malem Placu z njegovim značilnim rastlinstvom in Jurčevega šotišča

(2) Barjanske rastline v Botaničnem vrtu in ekскурzija na Ljubljansko barje

Trajanje:

- * 3 ure: ekскурzija po Ljubljanskem barju
- * 4 ure: 1 ura vodenega ogleda v Botaničnem vrtu + 3 ure ekскурzije po Ljubljanskem barju
- * 5 ur: 2 uri vodenega ogleda v Botaničnem vrtu + 3 ure ekскурzije po Ljubljanskem barju

Priporočamo 3-urno ekскурzijo. 4-urna in 5-urna ekскурzija sta primerni v kombinaciji z ogledom Botaničnega vrta.

PROGRAM VODENIH OGLEDV IN EKSKURZIJ ZA SREDNJEŠOLSKE SKUPINE

V Botaničnem vrtu v Ljubljani imamo pripravljen obširen program vodstev po Botaničnem vrtu in ekскурzijo na Ljubljansko barje za srednje šole.

Teme se navezujejo na učne načrte v vseh letnikih, zato lahko z njimi razširite, ilustrirate in dopolnite redni pedagoški proces. Primerne so tako za gimnazijski program, kot tudi za različne strokovne programe. Razlago vedno prilagodimo nivoju predhodnega znanja in vašim posebnim željam, pripravljene pa imamo tudi posebne teme za nekatere specifične programe, npr. grafični tehnik, aranžerski tehnik, vzgojitelj predšolskih otrok, farmacevtski tehnik, frizer, lesarski tehnik... Na poglobljenem nivoju so tematike zelo primerne za krožke, organiziramo pa tudi posebna vodenja kot priprave na tekmovanja.

Program obsega:

- * splošno vodstvo, na katerem vam predstavimo Botanični vrt, njegovo dejavnost in rastlinstvo, vezano na letni čas
- * vrsto vsebinsko zaokroženih učnih ur, ki se navezujejo na učni načrt
- * ekскурzijo na Ljubljansko barje

Pri **srednješolskih skupinah** vodeni ogled običajno poteka z učnimi listi, zato priporočamo 2 uri ogleda. Če se odločite za 3 ure, vam v zadnji uri dodamo samostojno delo ali delavnico.

1. Splošni ogled Botaničnega vrta v različnih letnih časih

Sprehodimo se skozi vse dele Botaničnega vrta: arboretum, skalnjak, tropski rastlinjak, močvirje, rastlinski sistem... in spoznavamo značilne rastline, njihove posebnosti, rastišča... Botanični vrt je več kot le zanimiv park. V samem centru Ljubljane tako lahko opazujete ogrožene, redke ali že skoraj izumrle rastline, spoznavate vrstno

pestrost - biodiverzitetu Slovenije in sveta, vidite živali, ki so si našle zatočišče v podobnih pogojih kot v naravi. Vsak letni čas nam kaže drugačno podobo rastlinskega sveta.

Izvajamo skozi celo leto.

2. Zgradba rastlin, življenjske združbe in ekologija

Dijaki si na živih rastlinah ogledajo v čem se razlikujejo eno- in dvokaličnice, golosemenke in kritosemenke. Za vsako življenjsko združbo so značilne svojevrstne rastline. Na travniku in v rastlinskem sistemu spoznavamo travniške rastline, v mlaki in bazenčkih si pogledamo vodne, močvirske in barjanske rastline ter opazujemo vodne živali. V skalnjaku spoznamo gorske in kraške rastline, med njimi številne ogrožene in zavarovane. V arboretumu spoznavamo domorodne in tujerodne lesne vrste, ekologijo rastlin v podrasti, ovijalk, pomen gozda... Tropski rastlinjak nudi možnost spoznavanja tropskih in subtropskih ekosistemov, tamkajšnjega podnebja, rastlinstva, medvrstnih odnosov.

(1) Rastline, njihova uporaba in pomen za človeka

(2) Zdravilne rastline (izvajamo od maja do oktobra)

(3) Travniki in travniške rastline (izvajamo od maja do septembra)

(4) Rastline in živali v mlaki, barjanske rastline v Botaničnem vrtu (izvajamo od maja do septembra)

(5) Tropski rastlinjak - rastline tropskih in subtropskih krajev in njihove prilagoditve (izvajamo skozi celo leto)

(6) Ekologija, ekosistemi in ekološki pogoji življenja rastlin

(7) Gozd in lesne rastline (izvajamo od aprila do novembra)

(8) Kako predstaviti rastline otrokom v vrtcu?

* *Jesen, mesojedke in strupene rastline*

* *Drevesa pozimi, znanilci pomladi in plodovi*

* *Travniki, mlaka in strupene rastline*

3. Sistematika

Sistematika je tisti del biologije, ki je v šolskih klopek najmanj zanimiv, če pa se odpravimo v naravo, postane prava pustolovščina. V Botaničnem vrtu dijaki opazujejo žive rastline, dobijo občutek kako velik je v resnici prispevek Linnéje k poznavanju rastlinskega sveta. Sprehodimo se med gredicami v rastlinskem sistemu in spoznavamo pestrost rastlinskih vrst znotraj iste družine. S pomočjo določevalnih ključev se učenci lahko tudi sami spoznajo z določanjem rastlin in razporejanjem le-teh v sistem. Izvajamo v kombinaciji s splošnim ogledom, spoznavanjem razlik med enokaličnicami in dvokaličnicami, golosemenkami in kritosemenkami ali določanjem rastlin z določevalnimi ključi.

(1) Sistematika

(2) Kako določamo rastline? (uporaba Male flore Slovenije)

4. Lupe

Kot dopolnilo posameznim učnim temam, ki jih nudimo v Botaničnem vrtu, je sedaj na voljo tudi uporaba monookularnih lup v kombinaciji z računalniškim programom Motic Educator. Dijaki lahko s pomočjo lup spoznavajo miniaturni svet rastlin, ki ga s prostim očesom ne moremo videti. Lupe jim odstrejo pogled v notranjost cveta, cvetnih delov in drugih rastlinskih organov. Prav tako lahko z njihovo pomočjo občudujejo oblikovno pestrost semen in drugih očem skritih struktur na posameznih rastlinskih delih. Računalniški program Motic Educator pa omogoča, da lahko slike, ki jih vidijo pod lupami, na preprost način tudi oblikujejo.

(1) Semena

(2) Rastlinski organi

(3) Sistematika

5. Ekскурzija na Ljubljansko barje

Na kratko predstavimo Botanični vrt, kjer si pogledamo predvsem barjanske rastline, ki so na Ljubljanskem barju praktično že izumrle. Na samem Barju pa si pogledamo ostanek šotnega barja Mali Plac, kjer lahko vidimo močvirsko in barjansko rastlinstvo in Jurčevo šotišče, kjer si ogledamo ostanke šote in opazujemo zaraščanje barja na Jurčevem šotišču. Če se za ekскурzijo odločite v času ko cveti močvirska logarica, si pogledamo še mokre travnike v Bevkah in opazujemo to zaščiteno lepoticu v njenem naravnem okolju.

Izvajamo od aprila do septembra.

- (1) Ekскурzija na Ljubljansko barje: obisk ostanka barja na Malem Placu z njegovim značilnim rastlinstvom in Jurčevega šotišča*
(2) Barjanske rastline v Botaničnem vrtu in ekскурzija na Ljubljansko barje

Trajanje in cena:

- * 3 ure: ekскурzija po Ljubljanskem barju
- * 4 ure: 1 ura vodnega ogleda v Botaničnem vrtu + 3 ure ekскурzije po Ljubljanskem barju
- * 5 ur: 2 uri vodnega ogleda v Botaničnem vrtu + 3 ure ekскурzije po Ljubljanskem barju

Priporočamo 3-urno ekскурzijo. 4-urna in 5-urna ekскурzija sta primerni v kombinaciji z ogledom Botaničnega vrta.

PRAZNOVANJE ROJSTNEGA DNE

Vsako praznovanje rojstnega dne v Botaničnem vrtu traja tri polne ure, termin izberete sami. Praznovanje se v lepem vremenu odvija na prostem, pred učilnico, kjer so za pogostitev na voljo tudi mize in klopi. V primeru slabega vremena in v zimskem času je za praznovanje na voljo učilnica, kjer je tudi hladilnik z manjšim zamrzovalnikom. Vse aktivnosti v vrtu vodi vodič, v času praznovanja so za otroke odgovorni spremljevalci slavljenca.

Program aktivnosti in njihova zahtevnost sta odvisna predvsem od starostne skupine otrok, pa tudi od letnega časa.

Cena je 100 €. Stroške rojstnega dne poravnate vsaj tri dni pred praznovanjem z gotovino v recepciji Tropskega rastlinjaka v času ko je rastlinjak odprt. V ceno 3-urnega praznovanja je vključen vodič, prostor, program in material za delavnice. Za hrano, pijačo in pribor

(kozarčki, krožniki, vilice...) poskrbite sami. Slavljenec oz. slavljenka dobi tudi vrtno darilo.

Vsi starši so lahko prisotni ves čas praznovanja in ne plačajo, zaželjeno pa je, da so ves čas v vrtu prisotni starši slavljenca oz. slavljenke. Za datum praznovanja se je potrebno dogovoriti vsaj en teden pred praznovanjem po telefonu ali elektronski pošti zato, da zagotovimo vodiča. En dan pred praznovanjem prosimo, da sporočite točno število otrok. Prosimo, upoštevajte, da igre z žogo v Botaničnem vrtu niso primerne. Za kakršnekoli dodatne informacije pa je najbolje, da pokličete v vrt do 12. ure dopoldan.

Redno izvajamo praznovanja **Znanilci pomladi**, **Rastlinske skrivalnice**, **Sajenje rastlin ali izdelava kalilnikov**, **Čudežni svet dreves**, **Mesojede rastline**, **Mlaka**, **Medovite rastline**, **Domišljajske rastline**, **Botra jesen**, **Buča bučasta** in **noč čarovnic ter Umetnine iz rastlin**.

1.) Znanilci pomladi (starost: 4 leta in več)

Praznovanje pričnemo z igro. Sledi doživljajski sprehod po vrtu: rastlin se dotaknemo, jih povohamo, predstavimo zanimivosti iz sveta rastlin, pokukamo v tropski rastlinjak, povemo kakšno pesmico, pravljico ali uganko, odvisno od starosti otrok. Pokažemo predvsem znanilce pomladi – zvončke, trobentice, telohe, žafrane, jarice... Ogleamo si tudi pozimi cvetoče grmovnice: nepozebnike, zimski cvet... Po sprehodu otroci kaj popijejo in pojedjo, nato pa si posadijo svojo rastlino in jo odnesejo domov ali izdelajo sliko z znanilci pomladi. Pri starejših otrocih je mogoče oboje: izdelava slike z znanilci pomladi in sajenje. Sledi praznovanje, če je čas, zaključimo z igro. V primeru dežja program izvedemo v rastlinjaku in učilnici.

Izvajamo samo v zgodnji pomladi, ko te rastline cvetijo v vrtu.

2.) Rastlinske skrivalnice (starost: 5 let in več):

Praznovanje pričnemo z igro. Sledi doživljajski sprehod: rastlin se dotaknemo, jih povohamo, predstavimo zanimivosti iz sveta rastlin, povemo kakšno pesmico, pravljico ali uganko, odvisno od starosti otrok in letnega časa. Vodič predstavi nekaj zanimivih rastlin, ki so vključene tudi v iskanje zaklada. Po sprehodu otroci kaj popijejo in pojedjo, sledi iskanje skritega zaklada. Na karticah so opisi rastlin, otroci skušajo po opisu prepoznati rastlino in jo poiskati, za najmlajše so opisi opremljeni še s slikami rastlin. Vodič jih spremlja in jim pomaga. Za zaklad otroci dobijo kakšne bonbone, lahko pa tudi starši prinesejo darilca za vse otroke. Sledi praznovanje, če je čas, zaključimo z igro. Skriti zaklad lahko kombinirate s sajenjem rastlin. V primeru dežja, celoten program – doživljajski sprehod in iskanje zaklada, izvedemo v rastlinjaku.

Izvajamo skozi celo leto.

3.) Sajenje rastlin ali izdelava kalilnikov (starost: 4-8 let):

Praznovanje pričnemo z igro. Sledi doživljajski sprehod: rastlin se dotaknemo, jih povohamo, predstavimo zanimivosti iz sveta rastlin, povemo kakšno pesmico, pravljico ali uganko, odvisno od letnega časa. Po sprehodu otroci kaj popijejo in pojedjo, nato pa si posadijo svojo rastlino in jo odnesejo domov. Sledi praznovanje, če je čas, zaključimo z igro. Otroci sadijo rastline, ki so v tistem letnem času na voljo.

Namesto, da si otroci posadijo rastline, si lahko izdelajo kalilnike in posejejo semena. Kalilnike si okrasijo in doma opazujejo kako raste seme. Doživljajski sprehod je lahko tudi tematsko vezan na lesne rastline, otroci pa si potem posadijo drevesa. V primeru dežja, celoten

program - doživljajski sprehod in sajenje, izvedemo v rastlinjaku. Izdelava kalilnikov poteka v učilnici.

Izvajamo skozi celo leto.

4.) Čudežni svet dreves (starost: 6 let in več):

Praznovanje pričnemo z igro. Sledi doživljajski sprehod po vrtu: rastlin se dotaknemo, jih povohamo, iščemo plodove, predstavimo zanimivosti iz sveta rastlin, pokukamo v tropski rastlinjak, povemo kakšno pesmico, pravljico ali uganko, odvisno od starosti otrok in letnega časa. Predstavimo predvsem lesne vrste: grme in drevesa, spoznajo nekaj listavcev in iglavcev, razliko med grmom in drevesom, drevesa iz časa dinosavrov... Izmerimo najdebelejša drevesa v vrtu, primerjamo debelino najdebelejšega drevesa v vrtu z debelino najdebelejšega predstavnika te vrste v Sloveniji. Po sprehodu otroci kaj popijejo in pojedjo, nato pa imajo nalogo, da med pomešanimi deli dreves poiščejo tiste, ki sodijo skupaj, skušajo ugotoviti kateri storž

pripada kateremu drevesu, naredijo odtise lubja. Sledi praznovanje, če je čas, zaključimo z igro. Otroci si lahko tudi posadijo drevesa.

Izvajamo skozi celo leto.

5.) Mesojede rastline (starost: 6 let in več):

Praznovanje pričnemo z igro. Sledi doživljajski sprehod po rastlinjaku: rastlin se dotaknemo, jih povohamo, predstavimo zanimivosti iz sveta rastlin, povemo kakšno pesmico, pravljico ali uganko, odvisno od starosti otrok in letnega časa. Predstavimo predvsem mesojedke, razložimo zakaj lovijo žuželke, otroci pa si z lupami поблиžje ogledajo vrste, ki rastejo v rastlinjaku. Po sprehodu otroci kaj popijejo in pojedjo, nato pa si izdelajo model mesojedk. Sledi praznovanje, če je čas, zaključimo z igro.

Izvajamo skozi celo leto.

6.) Mlaka (starost: 4 leta in več):

Praznovanje pričnemo z igro. Sledi doživljajski sprehod po vrtu: rastlin se dotaknemo, povemo kakšno pesmico, pravljico ali uganko, odvisno od starosti otrok in letnega časa. Predstavimo predvsem vodne in močvirske rastline, ogledamo si tudi živali, ki domujejo v naši mlaki.

Otroci lahko z mrežicami tudi sami poskusijo uloviti kakšno žival iz naših bazenčkov. Po sprehodu otroci kaj popijejo in pojedjo, nato pa si mlajši zgibajo žabico iz papirja in se pomerijo v žabji tekmi, starejši pa izdelajo lepljenko mlake: iz papirja izrežejo risbe rastlin in živali, jih prilepijo na ustrezno mesto na risbi mlake in pobarvajo. Pri starejših otrocih je mogoče oboje: zgibanje žabe v tehniki origami in izdelava lepljenke. Sledi praznovanje, če je čas zaključimo z igro. V primeru slabega vremena rastline in nekaj vodnih živali pripravimo v učilnici kjer izvedemo tudi celoten program. Ogledamo si tudi tropski rastlinjak in v njem tropske vrste vodnih in močvirskih rastlin.

Izvajamo od maja do septembra.

7.) Medovite rastline (starost: 6 let in več):

Praznovanje pričnemo z igro. Sledi doživljajski sprehod po vrtu, med katerim iščemo izgubljene čebelice: rastlin se dotaknemo, jih povohamo, iščemo plodove, predstavimo zanimivosti iz sveta rastlin,

povemo kakšno pesmico, pravljico ali uganko, odvisno od starosti otrok. Predstavimo predvsem medovite rastline. Otroci izvejo, katere rastline privabljajo čebele, katere čmrlje, metulje..., zakaj so opraševalci pomembni. Po sprehodu otroci kaj popijejo in pojedjo, nato pa si posadijo rastline, ki privabljajo čebele ali izdelajo svojega metulja ali čebelo. Pri starejših otrocih je mogoče oboje: sajenje in izdelava metulja oz. čebele. Sledi praznovanje, če je čas, zaključimo z igro.

Izvajamo od junija do septembra.

8.) Domišljjske rastline (starost: 6 let in več):

Praznovanje pričnemo z igro. Sledi pogovor o tem, kakšna življenjska okolja poznamo, kako preživijo rastline na morski obali ali v vročih in suhih puščavah, kako preživijo zimo ali požar. Domišljji damo prosto pot in izdelamo domišljjske rastline, ki lahko rastejo v mlaki, v gorah, preživijo požar... Ko izdelajo svoje domišljjske rastline, otroci kaj popijejo in pojedjo, potem se sprehodimo skozi vse dele botaničnega vrta: arboretum, skalnjak, tropski rastlinjak, močvirje, rastlinski sistem... in spoznavamo značilne rastline, njihove posebnosti, rastišča... Pogledamo, kako izgledajo resnične rastline, ki lahko preživijo v enakih razmerah kot naše domišljjske. V primeru slabega vremena celoten program izvedemo v rastlinjaku. Sledi praznovanje, če je čas, zaključimo z igro. Otroci si lahko tudi posadijo svoje rastline.

Izvajamo od aprila do oktobra.

9.) Botra jesen (starost: 4-8 let):

Praznovanje pričnemo z igro. Sledi doživljajski sprehod po vrtu: rastlin se dotaknemo, jih povohamo, iščemo plodove, predstavimo zanimivosti iz sveta rastlin, povemo kakšno pesmico, pravljico ali uganko. Izvemo zakaj se listje obarva in odpade. Naberemo različne liste in plodove. Ugotavljamo kateri listi in plodovi pripadajo istemu drevesu. Ogleđamo si vsem dobro znane plodove, pa tudi nekatere bolj

nenavadne. Po sprehodu otroci kaj popijejo in pojedjo, nato preberemo pravljico, otroci pa si izdelajo jesenski klobuk ali modelčke javorjevih plodov in preizkusijo kateri najboljše leti. Pri starejših otrocih je mogoče oboje: izdelava jesenskega klobuka in modelčka javorjevega plodu. Sledi praznovanje, če je čas, zaključimo z igro.

Izvajamo od septembra do novembra.

10.) Buča bučasta in noč čarovnic (starost: 4 leta in več)

Praznovanje pričnemo z igro. Nato spoznavamo različne buče, izvemo kako rečejo buča na različnih koncih sveta, se pogovarjamo o Keltsem novem letu in noči čarovnic in izdelamo strahca, netopirčka, pajka, čarovnico, bučo ali lanterno. Če lahko zagotovite prisotnost nekaj odraslih oz. pomočnikov, pa lahko starejši otroci izrežljajo strahca iz buče. Sledi praznovanje, če je čas, zaključimo z igro.

Izvajamo v oktobru.

11.) Umetnine iz rastlin (starost: 4 leta in več):

Praznovanje pričnemo z igro. Sledi ustvarjalna delavnica. Otroci si

izdelajo sliko ali figuro iz rastlin. Lahko se odločite za izdelovanje slik iz semen in plodov, slik iz suhih listov, izdelavo možica iz storža, ptička ali ježka, izdelavo novoletnih čestitk, knjižnih kazalk... Izbira je odvisna od letnega časa in starosti otrok. Ustvarjalne delavnice je mogoče kombinirati tudi z doživljajskim sprehodom. Sledi praznovanje, če je čas, zaključimo z igro.

Izvajamo skozi celo leto, predvsem pa v jesenskih in zimskih mesecih.

BOTANIČNE URICE

Botanične urice so namenjene otrokom, ki letos obiskujejo ali bodo drugo leto obiskovali 1. – 3. razred O.Š. (5-9 let). Večdnevni program poteka med šolskimi počitnicami in se odvija preko celega dne, med 7.³⁰ in 16.³⁰. Vključuje izobraževalne in sprostitvene aktivnosti. Otroci se lahko vključijo zjutraj, kadarkoli med 7.³⁰ in 8.³⁰ in odidejo popoldan, kadarkoli med 15.⁰⁰ in 16.³⁰. Spoznavamo rastline, se igramo, beremo zgodbe, ustvarjamo, se zabavamo in veliko naučimo. Starši so vključeni zadnji dan programa, ko v popoldanskih urah poteka skupni ogled vrta, na katerem rastline predstavljajo otroci.

Program se izvede ob zadostnem številu prijav.

Vključevanje otrok v počitniški program je na lastno odgovornost.

Otroci morajo imeti urejeno nezgodno zavarovanje. Otroke z vašim dovoljenjem tudi fotografiramo za dokumentacijo vrta. Otroci naj

bodo primerno oblečeni in obuti glede na vreme, s seboj naj imajo copate, sončno kremo in sredstvo proti komarjem in klopom ter pokrivalo.

Dnevni program:

7.³⁰ – 8.³⁰: prihod, igra

8.³⁰ – 9.⁰⁰: igra za dobro jutro

9.⁰⁰ – 9.³⁰: malica

9.³⁰ – 12.⁰⁰: dopoldanski program

12.⁰⁰ – 13.⁰⁰: kosilo

13.⁰⁰ – 14.⁰⁰: zgodbe

14.⁰⁰ – 14.³⁰: malica

14.³⁰ – 15.⁰⁰: ustvarjalne delavnice

15.⁰⁰ – 16.³⁰: ustvarjalne delavnice, igra, odhod

Cena večdnevnega programa je 100 € in vključuje različne delavnice in varstvo otrok v tem terminu, kosilo in dopoldansko ter popoldansko malico, program in material za delavnice.

V primeru odpovedi udeležbe do določenega datuma, vrnemo denar. Za kasnejšo odpoved, plačate 20 €. V primeru odpovedi po pričetku ali če se otrok programa ne udeleži, plačate polno ceno. Za posamezni dan, ko otrok manjka, ne vračamo denarja. Plačilo se poravnava naprej, do določenega datuma.

Za termin Botaničnih uric in seznam obravnavanih tem, spremljajte našo spletno stran <http://www.botanicni-vrt.si>, nas pokličite na telefonsko številko Botaničnega vrta 01/427-12-80 do 10. ure dopoldan ali nam pišite na e-naslov botanicni.vrt@siol.net. Za kakršnekoli dodatne informacije pa je najbolje, da pokličete v vrt.

POROKA V BOTANIČNEM VRTU

Nemara načrtujete pomemben življenjski dogodek – poroko? Če želite dahnuti svoj "da" v okolju sredi čudovite narave, bodisi v objemu znanilcev pomladi, bodisi v mavrici dehtečih cvetlic poletja ali pod okriljem čarobnih barv v jeseni, pridite v Botanični vrt v Ljubljani. Tu boste med drugim v senci dvestoletne lipe našli ambient, primerno urejen tudi za tako slovesen dogodek kot je obljava zveste hoje po skupni življenjski poti!

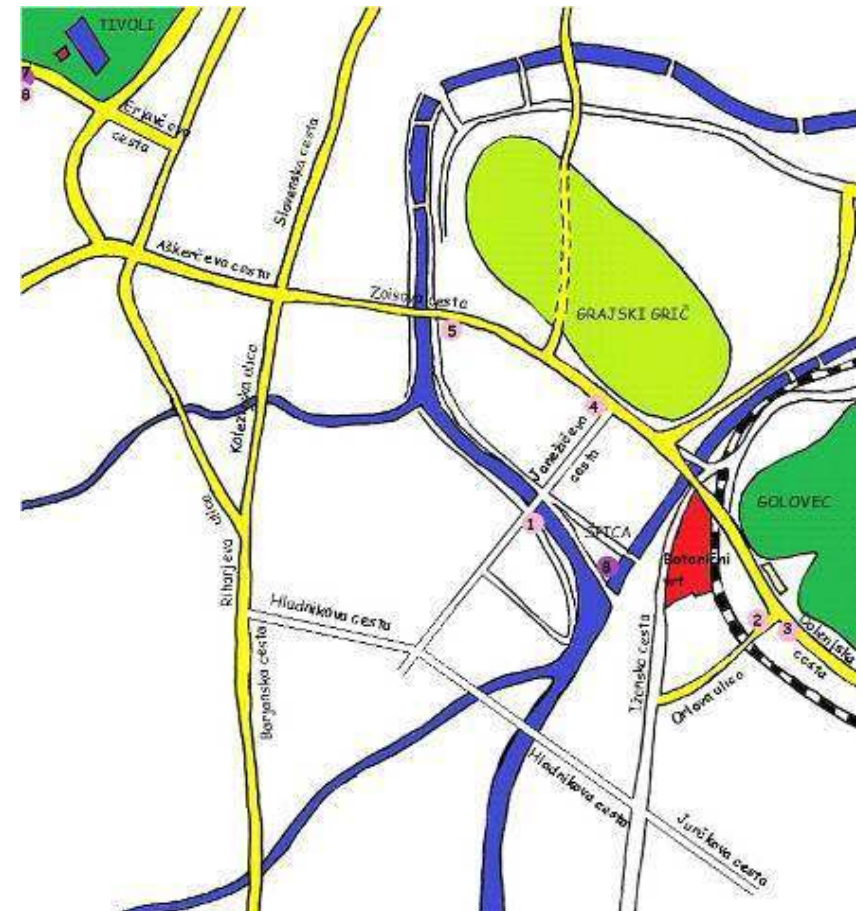
Cena: 100 €/uro (vključuje paviljon, 4 stole s pregrinjalom, mizo s pregrinjalom za obred in po potrebi tudi dodatne stole za svate) Prostor za poroko morate predhodno rezervirati vsaj 10 dni pred dogodkom na telefonsko številko Botaničnega vrta 01/427-12-80 med 7.⁰⁰ in 15.⁰⁰ ali po e-pošti blanka.ravnjak@botanicni-vrt.si

CENIK

Aktualni cenik si oglejte na spletni strani botaničnega vrta: <http://www.botanicni-vrt.si/ponudba/cenik-in-ponudba>

KAKO DO NAS?

- ...avtobusno postajališče: 1...avtobus št. 9, postajališče Trnovo (končna postaja)
 2... avtobus št. 27, postajališče Orlova
 3... avtobusi št. 3, 3B, 3G, postajališče Strelišče
 4... avtobusi št. 3, 3B, 11, postajališče Privoz
 5... avtobusi št. 2, 3, 3B, 3G, 11, 20, 20Z, postajališče Gornji trg
 6... avtobusa št. 14, 14B, postajališče Pod Rožnikom

- ... postajališče Ljubljanskega kolesa Bicikelj: 7... postajališče št. 26 Škrabčeva ulica 2
8... postajališče št. 22 Prule 8

Botanični vrt lahko obiščete peš, s kolesom, z ladjico, z avtobusom ali z vlakom.

Najlepša pešpot in kolesarska pot do Botaničnega vrta poteka ob desnem bregu Ljubljanice od Prešernovega trga do Špice. Je tudi odlična priložnost za ogled mesta. Namesto za prijeten sprehod, se lahko odločite tudi za ogled mesta z gladine Ljubljanice. Vodna pot se začne v pristanu Ribji trg na Cankarjevem nabrežju (v neposredni bližini Tromostovja), poteka pod Čevljarskim in Šentjakobskim mostom vse do Špice, kjer se ladjica obrne in pluje do Zmajskega mostu, se ponovno obrne in se vrne v pristan na Ribjem trgu. Za ogled Botaničnega vrta izstopite na Špici. Vse dodatne informacije dobite v Turističnem informativnem centru Ljubljana -TIC in na ladjici. Ne glede na to ali pridete s kolesom, peš ali z ladjico, na Špici prečkate brv in že vas od vhoda v Botanični vrt loči le še Ižanska cesta. Na Špici je tudi postajališče Ljubljanskega kolesa Bicikelj (postajališče št. 22).

Če pridete v Ljubljano z vlakom ali z avtobusom, pri glavni avtobusni postaji presedite na mestni avtobus št. 9 (smer Trnovo) in se odpeljete do končne postaje v Trnovem. Nato prečkajte most čez Ljubljanico in nadaljujte pot desno po ulici ob bregu reke. Na Špici prečkajte brv čez Gruberjev prekop in že ste pri Botaničnem vrtu.

Sicer lahko za obisk Botaničnega vrta izkoristite tudi mestne avtobuse št. 2 (postajališče Gornji trg), 3, 3B, 3G (postajališča Gornji trg, Privoz ali Strelišče), 9 (postajališče Trnovo - končna postaja), 11 (postajališči Gornji trg ali Privoz), 20, 20Z (postajališče Gornji trg) in 27 (postajališče Orlova).

Vrtu najbližja železniška postaja je Ljubljana Rakovnik. Od tam se odpravite peš po Dolenjski cesti v smeri proti Ljubljanskemu gradu in zavijete levo na Ižansko cesto.

Če prihajate z avtom iz Štajerske smeri, se peljete v smeri Novo Mesto po vzhodni Ljubljanski obvoznici, in skozi predor Golovec. Za predorom se cesta razcepi - držite se smeri za Kočevje oz. smeri za Ljubljana - jug. Takoj za razcepom zavijete z obvoznice na izvoz Ljubljana-jug. V prvem semaforiziranem križišču zavijete desno (v smeri centra Ljubljane) na Dolenjsko cesto. Po njej se peljete vseskozi naravnost do Karlovškega mosta pred katerim zavijete desno in sledite smerokazu za Botanični vrt.

Če prihajate z avtom iz Primorske ali Gorenjske smeri, na Ljubljanski obvoznici izberite izvoz Ljubljana - zahod. Tako že prispete na Tržaško cesto, kjer se usmerite proti centru mesta. Po njej se peljete vseskozi naravnost, pot nadaljujete po Aškerčevi, Zoisovi in Karlovški cesti do Karlovškega mosta za katerim zavijete levo in sledite smerokazu za Botanični vrt.

Z obvoznice lahko zavijete tudi na izvoz Ljubljana-Center. Peljete po Barjanski cesti, nato zavijete desno na Hladnikovo cesto, potem pa levo (v smeri proti gradu) na Ižansko cesto. Pot nadaljujete po Ižanski cesti do vhoda v Botanični vrt, ki je na desni strani.

Druga možnost je, da se peljete vseskozi naravnost po Barjanski cesti, pot nadaljujete po Riharjevi in Kolezijski cesti, nato zavijete desno na Zoisovo cesto. Po njej se peljete naravnost in nadaljujete pot po Karlovški cesti do Karlovškega mosta za katerim zavijete levo in sledite smerokazu za Botanični vrt.

Pri Botaničnem vrtu ni parkirišča. Parkirate lahko na zelenici ob ograji, sicer pa so javna parkirišča ob Ljubljanici, blizu Špice, od koder lahko pridete v vrt peš, čez brv na Špici. Avtobusi pa lahko parkirajo v

križišču Hladnikove in Ižanske ceste, na nasprotni strani gostilne Livada.

Rastlinjak Tivoli je v mestnem parku Tivoli, nasproti bajerja in Čolnarne. Iz Botaničnega vrta se lahko do rastlinjaka Tivoli odpeljete kar z Ljubljanskim kolesom Bicikelj (postajališče št. 26).

Če pridete v Ljubljano z vlakom ali z avtobusom, pri glavni avtobusni postaji presedite na mestni avtobus št. 23 (smer ZOO) in se odpeljite do postaje Cankarjev dom. Pot nadaljujte po Erjavčevi cesti do vhoda v park Tivoli, od koder že vidite rastlinjak. Sicer lahko presedete tudi na mestne avtobuse št. 2 (smer Zelena Jama), 9 (smer Trnovo) ali 27 (smer NS Rudnik), izstopite na naslednji postaji (Bavarski dvor) in presedete na avtobus št. 14 (smer Vrhovci) oz. 14B (smer Bokalce). Izstopite na postajališču Pod Rožnikom, ki je nasproti vhoda v park Tivoli.

Rastlinjaku Tivoli najbližja železniška postaja je Ljubljana Tivoli.

Najbližje parkirišče rastlinjaku Tivoli je parkirišče Hale Tivoli.